

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

1

เตือนภัยการเกษตร
ช่วงวันที่ 8 – 21 กรกฎาคม 2569

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศร้อน มีฝน ตก และฝนตกหนัก บางพื้นที่	พริก	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	1. โรครากเน่าและ โคนเน่า (เชื้อรา <i>Sclerotium rolfsii</i>)	พริกแสดงอาการเหี่ยวอย่างรวดเร็ว บางครั้งพบ ใบที่อยู่ด้านล่างเปลี่ยนเป็นสีเหลือง หากอาการ รุนแรงพริกจะยืนต้นตาย บริเวณโคนต้นพบเส้น ใยของเชื้อราสาเหตุโรค มีลักษณะหยาบสีขาว ต่อมาเส้นใยของเชื้อจะรวมตัวเป็นเม็ดเล็ก ๆ สี ขาว แล้วเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเข้มจนเกือบดำ คล้ายเมล็ดผักกาด จึงมักเรียกว่า ราเม็ดผักกาด โรคนี้นพบได้ทุกระยะการเจริญเติบโตของพริก	1. ควรไถพลิกดินตากแดด เพื่อฆ่าเชื้อโรคที่อยู่ในดิน เนื่องจาก เชื้อสาเหตุโรคสามารถมีชีวิตอยู่ในดินได้นาน 2. ใส่ปูนขาวหรือโดโลไมท์ก่อนปลูก เพื่อปรับสภาพดิน 3. แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำที่ดี 4. จัดระยะปลูกให้เหมาะสม และทำค้างหรือชิงเชือก ช่วยเมื่อต้นพริกล้มหรือกิ่งปรกดิน เพื่อให้โคนต้น โปร่งแสงแดดส่องถึง ไม่ให้มีความชื้นสูง 5. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบต้นเป็นโรคให้ ถอนต้นและขุดดินบริเวณที่พบ นำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วรดดินในหลุมและบริเวณใกล้เคียง ด้วยสารป้องกันกำจัด โรคพืช เช่น คาร์บอกซิน 75% WP อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทลโคฟอส-เมทิล 50% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีไทรไดอะโซล 24% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อ น้ำ 20 ลิตร หรือ อีไทรไดอะโซล + ควินโดซีน 6% + 24% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร โดยรดสารทุก 5 วัน อย่าง น้อย 2 ครั้ง เพื่อป้องกันเชื้อสาเหตุโรคแพร่ไปยังต้นข้างเคียง 6. หลังจากเก็บเกี่ยวพริกแต่ละรุ่น ควรกำจัดเศษซากพืชและ วัชพืชในแปลงให้หมด เพื่อป้องกันการสะสมของเชื้อโรค 7. ทำความสะอาดเครื่องมือ และอุปกรณ์ทางการ เกษตร เช่น จอบ เสียม ทุกครั้งหลังใช้กับต้นที่เป็นโรค

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

2

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	พืชตระกูล กะหล่ำและ ผักกาด (เช่น คะน้า กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก บรอกโคลี กวางตุ้ง ผักกาดขาว ผักกาดหอม ฯลฯ)	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	1. โรคใบจุด (เชื้อรา <i>Alternaria brassicicola</i> และ <i>A. brassicae</i>)	โรคเกิดได้ทุกส่วนและทุกระยะการเจริญเติบโต ของพืช <u>อาการระยะต้นกล้า</u> เกิดแผลเล็ก ๆ สีน้ำตาลเข้มที่ ลำต้น จากนั้นแผลจะขยายใหญ่ อาการคล้ายโรค เน่าคอโคน ทำให้ต้นกล้าชะงักการเจริญเติบโต <u>อาการระยะต้นโต</u> มักพบบนใบและก้านใบ เกิดเป็นแผลจุดเล็ก ๆ สีเหลือง ต่อมาแผลจะ ขยายใหญ่มีสีน้ำตาลเข้มถึงดำ ลักษณะเป็นวง ค่อนข้างกลม เรียงซ้อนกันเป็นชั้น ๆ ใน กะหล่ำปลี ถ้าเกิดโรคหลังจากห่อหัวแล้ว และ สภาพอากาศมีความชื้นสูง จะเกิดอาการเน่า อย่างรุนแรงทั้งหัว ในกะหล่ำดอก และ บรอกโคลี ถ้าเกิดอาการที่ดอก จะทำให้เกิดแผล สีน้ำตาล โดยเริ่มจากช่อดอกที่อยู่ด้านนอกลาม เข้ามาด้านใน หากเป็นโรครุนแรงจะถูกทำลาย ทั้งดอก **** เชื้อสาเหตุโรคสามารถติดเมล็ด ทำให้ เมล็ดสูญเสียความงอก หรืออาจแฝงตัวในเมล็ด พันธุ์ทำให้เกิดการระบาดของโรค เมื่อนำไป ปลูกในฤดูถัดไป	1. ใช้เมล็ดพันธุ์ที่ปลอดโรค ไม่นำเมล็ดพันธุ์จาก แปลงที่มีการระบาดของโรคมารปลูก 2. แช่เมล็ดในน้ำอุ่นประมาณ 50 องศาเซลเซียส นาน 20 - 25 นาที ก่อนปลูก 3. ไม่ปลูกพืชระยะชิดกันจนเกินไป ควรให้มีแสงแดด ส่องผ่านได้และมีกระบายอากาศที่ดี 4. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคใน ระยะกล้า ควรถอนต้นกล้าที่เป็นโรค นำไปทำลาย นอกแปลงปลูก หากพบโรคในระยะต้นโต ควรตัดใบ ที่เป็นโรคออก นำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่น สารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไอโพรไดโอน 50% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซอกซีสโตรบิน 25% SC อัตรา 5 - 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอโรทาโลนิล 50% SC อัตรา 20 - 30 มิลลิลิตรต่อ น้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 5 - 7 วัน 5. ถ้าพบโรคระบาดรุนแรงให้ปลูกพืชอื่นที่ไม่ใช่ พืชผักตระกูลกะหล่ำและผักกาด สลับหมุนเวียน อย่างน้อย 3 ปี
			2. โรคเน่าและ (เชื้อแบคทีเรีย <i>Pectobacterium</i>)	อาการเริ่มแรก แผลมีลักษณะเป็นจุดฉ่ำน้ำเล็ก ๆ บนใบหรือบริเวณลำต้น ต่อมาแผลจะขยาย ลุกลามมีสีน้ำตาลหรือน้ำตาลเข้ม เนื้อเยื่อพืช	1. ควรเลือกพื้นที่ปลูกที่ไม่เคยมีการระบาดของโรคนี้ มาก่อน และมีการระบายน้ำที่ดี 2. ก่อนปลูกพืชควรไถพรวนดินให้ลึกมากกว่า 20

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

3

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			<i>carotovorum</i> subsp. <i>carotovorum</i>)	บริเวณแผลจะยุบตัวลง มีเมือกเยิ้มออกมา และ มีกลิ่นเหม็นเฉพาะของโรคนี้ หลังจากนั้นพืช จะเน่ายุบตายไปทั้งต้น **** โรคนี้พบระบาดมากในฤดูฝน เชื้อแบคทีเรีย สาเหตุโรคสามารถเข้าทำลายได้ทุกส่วนของพืช ทั้งที่อยู่ในแปลงปลูกและในโรงเก็บ	เช่นติเมตรจากผิวดิน และตากดินไว้นานกว่า 2 สัปดาห์ จะช่วยลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรคในดินลงได้มาก 3. ไม่ควรปลูกพืชแน่นเกินไป เพื่อไม่ให้มีความชื้นสูง เป็นการลดการระบาดของโรค 4. ระวังน้ำไม่ไห้ส่วนต่าง ๆ ของพืชเกิดแผล เป็น ช่องทางให้เชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายพืช 5. ควรดูแลไม่ให้พืชขาดธาตุแคลเซียม และโบรอน เพราะ จะทำให้พืชเกิดแผลจากอาการปลายใบไหม้และไส้กลาง ทำให้เชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายได้ง่าย 6. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอหากพบต้นที่แสดง อาการของโรค ให้ขุดต้นที่เป็นโรคนำไปทำลายนอกแปลงปลูก 7. ทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการ เกษตรหลังใช้กับต้นที่เป็นโรค 8. หลังการเก็บเกี่ยว ควรไถกลบเศษพืชผักทันที และ ตากดินไว้ระยะหนึ่งแล้วไถกลบอีกครั้ง เพื่อลดการ สะสมของเชื้อสาเหตุโรค 9. แปลงที่มีการระบาดของโรค ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว และข้าวโพด เป็นต้น
	ชิง	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	โรคเหี่ยวหรือเหี่ยว เน่า (เชื้อแบคทีเรีย <i>Ralstonia</i> <i>solanacearum</i>)	อาการเริ่มแรก ใบแสดงอาการม้วนห่อ สีของใบซีด ต่อมาเปลี่ยนเป็นสีเหลืองและแห้ง บริเวณโคนต้นมี อาการน้ำเน่า ลำต้นเน่าหลุดออกจากเหง้าได้ง่าย และหักพับ แต่ไม่มีกลิ่นเหม็น หากตรวจดูที่ลำ ต้นจะพบส่วนของท่อลำเลียงน้ำและอาหารมีสี น้ำตาลเข้ม เมื่อนำต้นมาตัดตามขวางแช่ในน้ำ	1. ควรเลือกพื้นที่ปลูกที่ไม่เคยมีการระบาดของโรคนี้ มาก่อน และมีการระบายน้ำที่ดี 2. ไถพรวนดินให้ลึกเกินกว่า 20 เซนติเมตร จากผิ วดินและตากดินไว้นานกว่า 2 สัปดาห์ จะช่วยลด ปริมาณเชื้อสาเหตุโรคในดินลงได้มาก 3. พื้นที่ที่เคยมีการระบาดของโรค สามารถฆ่าเชื้อโรคในดิน

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

4

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				สะอาดประมาณ 5 - 10 นาที จะเห็นของเหลว สีขาวคล้ายน้ำมันไหลออกมา	โดยใช้ยูเรียผสมปูนขาว อัตรา 80 : 800 กิโลกรัมต่อไร่ หว่าน ลงในแปลงหลังไถพรวนดินครั้งแรก จากนั้นไถกลบและรดน้ำให้ ดินมีความชื้น ทิ้งไว้ 3 - 4 สัปดาห์ จึงเริ่มปลูกพืช 4. ใช้หัวพันธุ์ปลอดโรค 5. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่ แสดงอาการของโรค ให้ขุดต้นที่เป็นโรค นำไปทำลาย นอกแปลงปลูกทันที และโรยปูนขาวบริเวณหลุมที่ขุด เพื่อป้องกันการระบาดของโรค 6. ในแปลงที่มีการระบาดของโรค หลังเก็บเกี่ยว ผลผลิตแล้ว นำส่วนต่าง ๆ ของพืชที่เป็นโรคไป ทำลายนอกแปลงปลูก 7. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค ไม่ควรปลูกพืช อาศัยของเชื้อสาเหตุโรค เช่น พืชตระกูลขิง พืช ตระกูลมะเขือ มันฝรั่ง พริก และถั่วลิสง ให้สลับปลูก พืชชนิดอื่นที่ไม่ใช่พืชอาศัย เช่น ข้าว ข้าวโพด และมัน สำปะหลัง เพื่อตัดวงจรของโรค
	มะเขือเทศ	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	1. แมลงหี้ยขาว ยาสูบ	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบ ทำ ให้ใบหงิกงอและเหี่ยวแห้ง ต้นแคระแกร็น นอกจากนี้ยังเป็นพาหะนำโรคที่เกิดจากเชื้อ ไวรัส	ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น ไดโน ทีฟูแรน 1% GR อัตรา 3 กรัมต่อหลุม ใช้รองกันหลุม สามารถ ป้องกันได้ประมาณ 25 วัน หรือ อิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เฟนโพรพาทริน 10% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร เริ่มพ่นเมื่อมะเขือเทศ อายุ 5 วัน หลังย้ายปลูก โดยพ่นทุก 5 วัน จนเริ่มออกดอก และพ่นทุก 7 - 10 วัน ในระยะออกดอกติดผลอีก 3 - 5 ครั้ง

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

5

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			2. โรคใบหงิก เหลือง (เชื้อไวรัส <i>Tomato yellow leaf curl virus (TYLCV)</i>)	ใบยอดและใบอ่อน หดย่นหงิกมีสีเหลือง ขอบใบ ม้วนงอ ยอดเป็นพุ่ม ใบที่แตกใหม่มีขนาดเล็ก ต้นแคระแกร็น ทำให้มะเขือเทศไม่ติดผลหรือติด ผลน้อยมาก	1. ใช้มะเขือเทศพันธุ์ต้านทานโรค 2. คัดเลือกกล้ามะเขือเทศที่แข็งแรงและไม่เป็นโรคไวรัสมาปลูก 3. หมั่นกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก เพื่อลดแหล่ง สะสมของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะ เช่น สากแร้ง สากก กะมั่ง หญา ยาง กระหกรก ลำโพง โทงเทง และชีกขาว 4. ตรวจสอบแปลงปลูกสม่ำเสมอ หากพบต้นที่แสดงอาการของโรคให้ ถอนและนำไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลงทันที 5. เชื้อไวรัสสาเหตุโรคพืช ยังไม่มีสารป้องกันกำจัดโดยตรง แต่ ป้องกันการระบาดของโรคได้ โดยพ่นสารฆ่าแมลงหริขาวยาสูบ ซึ่งเป็นพาหะนำโรค เช่น สารอิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เฟนโพรพาทริน 10% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร 6. ไม่ปลูกพืชที่เป็นพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค ได้แก่ พืช ตระกูลแตง ตระกูลถั่ว ตระกูลมะเขือ ขึ้นฉ่าย ยาสูบ กา กะเพรา ขาว ตำลึง หงอนไก่ บานไม่รู้โรย และทานตะวัน เป็นต้น ใกล้เคียง แปลงปลูกมะเขือเทศ 7. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรครุนแรง ควรปลูกพืชหมุนเวียน ชนิดอื่นที่ไม่ใช่พืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค เพื่อตัดวงจรของโรค
			3. โรคเหี่ยวเฉียว (เชื้อแบคทีเรีย <i>Ralstonia solanacearum</i>)	อาการเริ่มแรกใบล่างจะเหี่ยวและร่วง ใบแก่ที่ อยู่ด้านล่างมีอาการเหลือง และใบที่เหี่ยวจะ เปลี่ยนเป็นสีเหลือง ในระยะแรกจะแสดงอาการ เหี่ยวเฉพาะเวลากลางวันที่อากาศร้อนจัด ต่อมาอาการเหี่ยวจะนานขึ้นจนกระทั่งเหี่ยว	1. ควรเลือกพื้นที่ปลูกที่ไม่เคยมีการระบาดของโรคนี้นมาก่อน และมีการระบายน้ำที่ดี 2. ไถพรวนดินให้ลึกเกินกว่า 20 เซนติเมตร จากผิวดินและตาก ดินไว้นานกว่า 2 สัปดาห์ จะช่วยลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรคใน ดินลงได้มาก

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

6

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				ถาวรทั้งวัน อาการจะลามขึ้นไปยังส่วนยอด ขอบใบม้วนลงด้านล่าง เมื่อถอนต้นขึ้นมาพบว่า รากเกิดอาการเน่า และถ้าตัดลำต้นตามขวางแช่ น้ำสะอาด ภายใน 5 - 10 นาที จะมีเมือกสีขาว ขุ่น (bacterial ooze) ไหลออกมาตามรอยตัด เป็นสายละลายปนกับน้ำ หากอาการรุนแรงจะ พบว่าภายในลำต้นกลวง เนื่องจากเนื้อเยื่อถูก เชื้อสาเหตุโรคทำลาย และมะเขือเทศจะตายใน ที่สุด	3. พื้นที่ที่เคยมีการระบาดของโรค สามารถฆ่าเชื้อโรคในดิน โดย ใช้ยูเรียผสมปูนขาว อัตรา 80 : 800 กิโลกรัมต่อไร่ หว่านลงใน แปลงหลังไถพรวนดินครั้งแรก จากนั้นไถกลบและรดน้ำให้ดินมี ความชื้นทิ้งไว้ 3-4 สัปดาห์ จึงเริ่มปลูกพืช 4. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดงอาการ ของโรค ให้ขุดต้นที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูกทันที และโรยปูนขาวบริเวณหลุมที่ขุด เพื่อป้องกันการระบาดของโรค 5. ควรทำความสะอาดเครื่องมือ และอุปกรณ์ทางการเกษตร เช่น จอบ เสียม ทุกครั้งหลังใช้กับต้นที่เป็นโรค 6. ปรับระบบการให้น้ำ ควบคุมความชื้นในดินไม่ให้มากเกินไป เพื่อลดการเกิดโรค 7. ในแปลงที่มีการระบาดของโรค หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว นำ ส่วนต่างๆ ของพืชที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลงปลูก 8. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค ไม่ควรปลูกพืชอาศัยของเชื้อ สาเหตุโรค เช่น พืชตระกูลส้ม พืชตระกูลมะเขือ มันฝรั่ง พริก และถั่วลิสง ให้สลับปลูกพืชชนิดอื่นที่ไม่ใช่พืชอาศัย เช่น ข้าว ข้าวโพด และมันสำปะหลัง เพื่อตัดวงจรของโรค 9. ใช้ชีวภัณฑ์แบคทีเรีย <i>Bacillus subtilis</i> สายพันธุ์ BS-DOA24 ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร
	ถั่วฝักยาว	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	เพลี้ยอ่อน	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงบริเวณยอด อ่อน ใบอ่อน ช่อดอก และฝักอ่อน ทำให้ส่วนที่ ถูกทำลายบิดเบี้ยว แกร็น	ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น เช่น อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 3 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลอร์นิคามิด 50% WG อัตรา 3 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์ บาริล 85% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อพบ การระบาดทุก 7 วัน

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

7

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	มะละกอ	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	โรครากเน่า และโคนเน่า (เชื้อรา <i>Pythium aphanidermatum</i> , <i>Phytophthora palmivora</i>)	<u>อาการระยะต้นกล้า</u> ส่วนของลำต้นบริเวณผิวดินมี ลักษณะฉ่ำน้ำ ใบเหี่ยว ถ้าอาการรุนแรงบริเวณ โคนต้นจะหักพับและตายในที่สุด <u>อาการระยะต้นโต</u> เริ่มแรกมะละกอแสดงอาการ ใบล่างเหลือง ก้านใบร่วงและหลุดร่วงได้ง่าย ใบที่อยู่ส่วนบนของต้นมีสีซีด ยอดอ่อนมีขนาดเล็ก กลาง เมื่ออาการรุนแรงใบจะสลด เหี่ยว และ หลุดร่วงเหลือแต่ใบยอด บางครั้งบริเวณโคนต้น พบแผลเน่าฉ่ำน้ำมีของเหลวสีน้ำตาลเยิ้ม ออกมา ต้นจะหักล้มพับได้ง่าย และตายในที่สุด เมื่อขุดดูพบรากแขนงเป็นสีน้ำตาลหลุดขาดได้ ง่าย และรากแก้วเน่าเปื่อย	1. แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำที่ดี ไม่มีน้ำขัง 2. ใช้ต้นกล้าจากแหล่งปลูกที่ไม่มีการระบาดของโรค นี้ และไม่มีร่องรอยการติดเชื้อ 3. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบมะละกอเริ่ม แสดงอาการของโรค รดดินบริเวณโคนต้นด้วยสารป้องกันกำจัด โรคพืช เช่น เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30-50 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล + แมนโคเซบ 4% + 64% WP อัตรา 30-40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร 4. หากพบต้นที่เป็นโรครุนแรง ควรขุดต้นที่เป็นโรค นำไป ทำลายนอกแปลงปลูก แล้วไถพรวนหรือรดดินด้วยสาร ป้องกันกำจัดโรคพืช ตามข้อ 3 ในหลุมที่ขุดและบริเวณ ใกล้เคียง เพื่อป้องกันการระบาดของโรค 5. แปลงที่มีการระบาดของโรครุนแรง ควรเปลี่ยนไป ปลูกพืชอื่นหมุนเวียน
	อะโวคาโด	ผลอ่อน	1. เพลี้ยไฟ	เข้าทำลายช่อดอกอะโวคาโด โดยการดูดกินน้ำ เลี้ยงจากช่อดอก ทำให้ช่อดอกสั้นลง หรือเข้า ทำลายในระยะดอกบานทำให้ดอกแห้งร่วง หากเข้าทำลายขณะติดผลอ่อน ทำให้ผล เปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลมีตำหนิ คุณภาพของ ผลผลิตลดลง และมีราคาต่ำ	สารฆ่าแมลงที่แนะนำ เช่น สไปนีโทแรม 12% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพ ริด 70% WG อัตรา 8 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อี โทเฟนพรอกซ์ 20% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร (ที่มา : ศูนย์วิจัยเกษตรที่สูงเพชรบูรณ์)
		ติดดอก - ผลอ่อน	2. โรคจุดดำ หรือ โรคแอนแทรคโนส (เชื้อรา	<u>อาการที่ใบ</u> พบจุดแผลสีน้ำตาลเข้ม หาก อาการรุนแรงแผลจะขยายตัวอย่างรวดเร็ว ใบ จะแห้ง และร่วง	1. กำจัดวัชพืชรอบโคนต้นเพื่อลดความชื้นสะสม 2. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบ อาการของโรค ตัดแต่งและเก็บส่วนที่เป็นโรค นำไป

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

8

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			<i>Colletotrichum gloeosporioides</i>)	<u>อาการที่ก้านใบ กิ่ง และก้านช่อดอก</u> พบแผลจุดหรือขีดสีม่วง ถ้าอาการรุนแรงแผลจะขยายลุกลาม ทำให้ก้านใบและกิ่งแห้ง หากเกิดที่ก้านช่อดอกจะทำให้ช่อดอกเหี่ยวแห้ง หลุดร่วงก่อนติดผล <u>อาการที่ผล</u> ผลอ่อนพบจุดแผลสีน้ำตาลถึงดำ หากอาการรุนแรงผลจะหลุดร่วงก่อนกำหนด อาการบนผลแก่ มักพบในระยะใกล้เก็บเกี่ยว และหลังเก็บเกี่ยว พบแผลจุดสีน้ำตาลถึงดำ รูปร่างกลม ต่อมาแผลขยายลุกลามเป็นแผลยุบตัวในเนื้อผล ทำให้ผลเน่า บางครั้งพบเมือกสีส้มซึ่งเป็นส่วนขยายพันธุ์ของเชื้อราสาเหตุโรคที่บริเวณแผล	ทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค 3. หากพบเริ่มมีการระบาดของโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น อะซอกซีสโตรบิน 25% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรคลอราซ 45% EC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 - 10 วัน 4. หลังจากเก็บผลผลิตแล้ว ตัดแต่งกิ่งที่เป็นโรค กิ่งแห้ง และข้าวผลที่ติดอยู่บนต้น นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุโรค
	ทุเรียน	เตรียมต้น (การเจริญทางใบ)/ พัฒนาผล - เก็บเกี่ยว	1. โรครากเน่าและโคนเน่า (เชื้อรา <i>Phytophthora palmivora</i>)	<u>อาการที่ราก</u> เริ่มแรกจะเห็นใบที่ปลายกิ่งมีสีซีดไม่เป็นมันเงา เหี่ยวลู่ลง เมื่ออาการรุนแรงมากขึ้นใบจะเหลืองและหลุดร่วง หากขุดดูราก จะพบรากฝอยมีลักษณะเปลือกกล่อน และเปื่อยยุ่ยเป็นสีน้ำตาล เมื่อโรครุนแรงอาการเน่าจะลามไปยังรากแขนงและโคนต้น ทำให้ต้นทุเรียนโทรมและยืนต้นตาย <u>อาการที่กิ่งและที่ลำต้นหรือโคนต้น</u> ระยะแรกจะเห็นทุเรียนแสดงอาการใบเหลืองเป็นบางกิ่ง สังเกตเห็นคล้ายคราบน้ำบนผิวเปลือกของกิ่งหรือต้น ในช่วงเช้าที่มีอากาศชื้นอาจเห็นเป็น	1. แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำดี ไม่มีน้ำท่วมขัง และเมื่อมีน้ำท่วมขังควรระบายออก 2. ปรับปรุงดิน โดยใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปรับสภาพดินให้มีค่าความเป็นกรด-ด่าง ประมาณ 6.5 กรณิดินที่เป็นกรดจัด ให้ใส่ปูนขาวหรือโดโลไมท์ อัตรา 100 - 200 กิโลกรัมต่อไร่ 3. หลีกเลี่ยงการกระทำที่อาจทำให้รากหรือลำต้นเกิดแผล ซึ่งจะเปิดช่องทางให้เชื้อราสาเหตุโรคเข้าทำลายพืชได้ง่ายขึ้น 4. ต้นทุเรียนที่เป็นโรครุนแรงมาก หรือยืนต้นแห้งตาย ควรขุดออกนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วรื้อ

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

9

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				หยดของเหลวสีน้ำตาลแดงออกมาจากบริเวณ แผล และจะค่อย ๆ แห้งไปในช่วงที่มีแดดจัด ทำให้เห็นเป็นคราบ เมื่อใช้มีดถากบริเวณคราบ นั้น จะพบเนื้อเยื่อเปลือกและเนื้อไม้เป็นแผล สีน้ำตาล ถ้าแผลขยายใหญ่ลุกลามจนรอบโคน ต้น จะทำให้ทุเรียนใบร่วงจนหมดต้น และยืน ต้นแห้งตาย <u>อาการที่ใบ</u> ใบอ่อนแสดงอาการเหี่ยว เหลือง บริเวณแผลมีลักษณะฉ่ำน้ำ สีน้ำตาลอ่อน และ เปลี่ยนเป็นสีดำ ตายหนึ่งคล้ายน้ำร้อนลวก เส้น ใบมีสีน้ำตาลดำ เกิดอาการไหม้แห้งคาต้นอย่าง รวดเร็วแล้วค่อย ๆ ร่วงไป พบมากช่วงฝนตก หนักต่อเนื่องหลายวัน	ดินในหลุมและบริเวณโดยรอบ ด้วยสารป้องกันกำจัด โรคพืช ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทิ้งไว้ระยะหนึ่ง จึง ปลูกทดแทน 5. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบส่วนของ กิ่ง ใบ ดอก และผลที่เป็นโรค ตัดแต่งส่วนที่เป็นโรค รวมทั้งเก็บผลเน่าที่ร่วงหล่นไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสาร เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่ว ทรงพุ่ม จำนวน 1 - 2 ครั้ง ทุก 7 - 10 วัน และควร หยุดพ่นสารก่อนเก็บเกี่ยวผล อย่างน้อย 15 วัน 6. ไม่นำเครื่องมือตัดแต่งที่ใช้กับต้นเป็นโรคไปใช้ต่อ กับต้นปกติ และควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อน นำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง 7. เมื่อพบต้นที่ใบเริ่มมีสีซีด ไม่เป็นมันเงาหรือ ใบเหลืองหลุดร่วง ใช้สาร ฟอสโฟนิก แอซิด 40% SL ผสมน้ำสะอาด อัตรา 1:1 ใส่กระบอกฉีดยาฉีดเข้าลำ ต้น อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อต้น และ/หรือราดดินด้วย สารฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร 8. เมื่อพบอาการโรคบนกิ่งหรือที่โคนต้น ถากหรือขูด

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

10

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					ผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออก แล้วทาแผลด้วยสาร ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 70 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WG อัตรา 90 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 40 - 60 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือ แมนโค เซบ + วาลิฟนาเลท 60% + 6% WG อัตรา 100 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือ โพรพาโมคาร์บไฮโดรคลอไรด์ + เมทาแลกซิล 10% + 15% WP อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร ทุก 7 วัน จนกว่าแผลจะแห้ง หรือ ใช้ ฟอสโฟนิค แอซิด 40% SL ผสมน้ำสะอาด อัตรา 1:1 ใส่กระบอกฉีดยา ใช้อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อต้น ฉีดเข้า ลำต้นหรือกิ่งในบริเวณตรงข้ามอาการโรคหรือส่วนที่เป็นเนื้อไม้ดีใกล้บริเวณที่เป็นโรค 9. หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ตัดแต่งกิ่งเป็นโรค กิ่งแห้ง และตัดข้อผลที่ค้างอยู่ นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุโรค
	มันสำปะหลัง	ปลูกใหม่ – สร้างหัว/สะสมแป้ง	1. โรคโคนเน่า หัวเน่า (เชื้อรา <i>Phytophthora melonis</i>)	พบอาการใบเหลือง เหี่ยว และร่วง โคนต้นแสดงอาการเน่าเป็นสีน้ำตาลหรือดำ บางพันธุ์ เช่น พันธุ์ห้วยบง 60 พบอาการโคนต้นบริเวณคอดินแตก เมื่อขุดดูพบหัวมันสำปะหลังเน่า ผ่าดูภายในเป็นสีน้ำตาล หากอาการรุนแรง ไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้	1. หากพื้นที่ ปลูก เป็น ดิน ดาน ควรไถระบิดชั้นดินดานและตากดินไว้อย่างน้อย 2 สัปดาห์ ก่อนปลูก 2. แปลงปลูกควรยกทรงเพื่อไม่ให้น้ำท่วมขัง 3. คัดเลือกท่อนพันธุ์จากแหล่งที่ไม่มีการระบาดของโรค 4. ก่อนปลูกแช่ท่อนพันธุ์ด้วยสาร เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 20 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร เป็นเวลา 10 นาที

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					5. ควรจัดระยะปลูกให้เหมาะสม เพื่อให้ทรงพุ่มโปร่ง ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะต่อการระบาดของโรค 6. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดงอาการของโรค ถอนนำไปทำลายนอกแปลงปลูกแล้วโรยปูนขาว หรือราดด้วยสาร เหมทแลกซิล 25% WP อัตรา 20 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือฟอสอีทิลอะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร บริเวณที่ถอนและโดยรอบห่างออกไปประมาณ 1 เมตร 7. หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ควรเก็บเศษหญ้า และเศษซากมันสำปะหลัง ไปทำลายนอกแปลงปลูก 8. ควรทำความสะอาดเครื่องจักรกลการเกษตรที่ใช้ในแปลงที่เป็นโรค เนื่องจากเชื้อสาเหตุโรคอาจติดมากับเครื่องจักรกลการเกษตรนั้น 9. ในแปลงที่มีการระบาดของโรครุนแรง ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน เช่น อ้อย ข้าวโพด หรือพืชตระกูลถั่ว **** ในกรณีที่พบการระบาดของโรครุนแรง ควรปฏิบัติดังนี้ 1. พื้นที่ที่พบต้นแสดงอาการของโรคมกกว่าร้อยละ 50 ควรไถทิ้ง เก็บเศษซากนำไปทำลายนอกแปลงปลูกแล้วตากดิน 2. พื้นที่ที่พบต้นแสดงอาการของโรค ร้อยละ 30 - 50 - มันสำปะหลังอายุ 1 - 3 เดือน ควรไถทิ้ง เก็บเศษ

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

12

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					ชากนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วตากดิน - มั่นสำปะหลังอายุ 4 - 7 เดือน หว่านปูนขาวให้ทั่วแปลง และควรเร่งเก็บเกี่ยวผลผลิตทันที - มั่นสำปะหลังอายุ 8 เดือนขึ้นไป ควรเร่งเก็บเกี่ยวผลผลิตทันที
	ปาล์มน้ำมัน	ต้นปาล์มน้ำมันที่มีอายุมากกว่า 20 ปี ขึ้นไป หรือพบในต้นอายุต่ำกว่า 10 ปี ที่ปลูกซ้ำในแปลงเดิม	โรคลำต้นเน่า (เชื้อรา <i>Ganoderma boninense</i>)	ระยะแรกไม่พบลักษณะอาการผิดปกติของต้นปาล์มน้ำมัน ต่อมาจะพบอาการใบมีสีซีดกว่าปกติและแห้ง ทางใบล่างหักพับทั้งตัว ห้อยลงรอบ ๆ ลำต้น ทางยอดที่ยังไม่คลี่มีจำนวนมากกว่าปกติ ภายในลำต้นพบเส้นใยของเชื้อราสาเหตุโรค ลำต้นกลวงเนื้อเยื่อภายในผุเปื่อย บริเวณโคนต้นจะผุเป็นโพรง หากลมพัดแรงหรือรับน้ำหนักผลผลิตไม่ได้ ทำให้ต้นล้ม บางต้นยืนต้นตาย เปลือกกรากเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล เนื้อเยื่อภายในรากเปลี่ยนเป็นสีดำ ที่โคนต้นหรือรากบริเวณผิวดินจะพบดอกเห็ดซึ่งเกิดจากเชื้อสาเหตุโรค	1. ตรวจสอบต้นที่คาดว่าจะปนโรครโดยใช้ไม้เคาะลำต้น เพื่อฟังเสียงบริเวณโคนต้นที่ถูกทำลาย ซึ่งจะมีเสียงโปร่งไม่แน่นทึบเหมือนต้นปกติ 2. ตรวจหาดอกเห็ดบริเวณโคนต้นและราก เก็บดอกเห็ดซึ่งเป็นส่วนของเชื้อราสาเหตุโรคที่พบ นำไปทำลายนอกแปลงปลูก 3. ขุดหลุมรอบ ๆ ต้นปาล์มน้ำมันที่เป็นโรค เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไปยังต้นปกติ 4. ต้นที่มีอาการรุนแรง หรือตายให้ขุดล้อมต้นออกไปทำลายนอกแปลงปลูก 5. สังเกตต้นที่อยู่บริเวณใกล้เคียงต้นที่เป็นโรค หากพบเริ่มมีอาการของโรคให้รีบป้องกันกำจัด 6. ใช้ ซี วัก ณท์ เชื้อรา <i>Trichoderma asperelloides</i> DOA-MB009 หรือ ซี วัก ณท์ แบคทีเรีย <i>Bacillus subtilis</i> สายพันธุ์ BS-DOA24 ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร 7. ต้นที่พบการติดเชื้อให้ฉีดสารป้องกันกำจัดโรคพืช เฮกซะโคโนโซล 5% SC ด้วยวิธี trunk pressure injection ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร 8. แปลงที่มีการระบาดของโรค หากปลูกใหม่ ควรใช้พันธุ์ต้านทานโรค

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	ข้าวโพด	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	แมลงนูนหลวง	ตัวหนอนของแมลงนูนหลวงเข้ากัดกินรากข้าวโพด เป็นอาหาร อาการเริ่มแรกของข้าวโพดที่ถูก ทำลาย คือ ใบข้าวโพดมีสีเหลือง ต่อมาใบ ข้าวโพดจะแห้งตายมากผิดปกติ ในที่สุด ข้าวโพดจะแห้งตายไปทั้งต้น ต้นที่ถูกหนอนเข้า ทำลายจะดึงออกมาจากพื้นดินได้ง่าย เนื่องจาก รากข้าวโพดถูกทำลายหมด การเข้าทำลาย ข้าวโพดจะปรากฏเป็นหย่อม ไม่แพร่กระจายไป ทั้งไร่ พื้นที่ใดเป็นที่ค่อนข้างลุ่มเมื่อฝนตกมีน้ำขัง แมลงนูนหลวงจะเข้าทำลายน้อย แต่ถ้าข้าวโพด ปลูกในที่ดอน ข้าวโพดจะถูกทำลายมาก ข้าวโพดต้นใดที่ถูกหนอนของแมลงนูนหลวงเข้า ทำลายเพียงหนึ่งตัวต่อต้นจะทำให้ต้นข้าวโพด ตาย หรือถ้าไม่ตายจะทำให้ฝักกระแกรกรีน หรือ เก็บผลผลิตไม่ได้	1. ข้าวโพดปลูกใหม่ ทำการป้องกันกำจัดด้วยวิธีผสมผสาน ได้แก่ 1. ทำการป้องกันกำจัดด้วยการไถพรวนดินหลาย ๆ ครั้ง เพื่อ ทำลายไข่ ตัวหนอน ที่อยู่ในดิน และเก็บตัวหนอน ดักแด้ของ แมลงนูนหลวงตามรอยไถ ก่อนปลูกข้าวโพด 2. การป้องกันกำจัดด้วยสารเคมี ควรจะใช้วิธีป้องกันจะให้ผล ดีกว่าการกำจัด เพราะเมื่อหนอนโตแล้วการใช้สารฆ่าแมลงจะ ได้ผลน้อยหรือไม่ได้ผล ระยะเวลาใช้สารฆ่าแมลงที่เหมาะสม คือ ระยะหนอนเริ่มฟักออกจากไข่ สารฆ่าแมลงที่ใช้ได้ผล คือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 80 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อัตรา 320 มิลลิลิตรต่อไร่ 2. ข้าวโพดระยะเจริญเติบโตทางลำต้น – ระยะเก็บเกี่ยว ทำการป้องกันกำจัดด้วยวิธีผสมผสาน ได้แก่ 1. การป้องกันกำจัดด้วยวิธีกล หมั่นสำรวจแปลงข้าวโพดอย่าง สม่ำเสมอ ถ้าพบอาการผิดปกติของข้าวโพดอาการเหลือง แห้ง ตาย ให้ขุดต้นข้าวโพดออกดูว่ามีตัวหนอนแมลงนูนหลวง หรือไม่ ถ้ามีให้เก็บตัวหนอนออกมาทำลายนอกแปลงปลูก 2. การป้องกันกำจัดด้วยสารเคมี ในพื้นที่ที่มีการระบาดของ แมลงนูนหลวงอย่างรุนแรง ให้ป้องกันกำจัดด้วยสารเคมี สาร ฆ่าแมลงที่ใช้ได้ผล คือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 80 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร ให้เปิดหน้าดินออก แล้วพ่นสารฆ่าแมลงไปตาม แถวข้าวโพด จากนั้นกลบดิน